

SŁOWO

WILNO, Sobota 13 lutego 1932 r.

Redakcja i Administracja, Wilno Zamkowa 2. Otwarta od g. 8 do 4. Telefon: Redakcji — 17-82, Administracji — 228.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł, zagranicę 7 zł. Konto czekowe P.K.O. Nr. 80259. W sprzedaży detal, cena pojedynczego nr 20 gr.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

BIENIAKONIE — Bufet Kolejowy.
BRASLAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
JARANOWICZE — ul. Szeptyckiego — A. Laszuk.
DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Mahnowskiego.
DUKSZY — Bufet Kolejowy.
GLEBOKIE — ul. Zamkowa — W. Włodzimierow.
GRODNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
HOROZIEJ — Dworzec Kolejowy — K. Smarzyński.
IWIEŃC — Sklep tytoniowy — S. Zwierzynski.
KLECK — Sklep „Jedność”.
LIDA — ul. Suwalska 13 — S. Matecki.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

NIESWIEZ — ul. Ratuszowa — Księgarnia Jaźwińskiego.
NOWOGRODEK — Kiosk St. Michalskiego.
N. SWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
OSZMIANA — Księgarnia Spółdz. Naucz.
PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
POSTAWY — Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej.
STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
SLONIM — Księgarnia D. Lubowskiego, ul. Mickiewicza 13.
ST. SWIECIANY — M. Lewin—Biuro Gazetowe, ul. 3 Maja 1.
WILEJKĄ POWIATOWĄ — ul. Mickiewicza 24, P. Juczewska.
WARSAWA — Tow. Księgarni Kol. „Ruch”.

CENY OGŁOSZEN: wiersz minutowy jednoszpaltowy na stronie 2-iej i 3-iej gr. 40. Za tekstem 15 gr. Komunikaty oraz nadesłane milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świętecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagraniczne 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr.

ŚWIATŁA I CIENIE ZAMIERZONEJ REFORMY SZKOLNICTWA

Po uzyskaniu niepodległości Polska zrobiła bardzo znaczny wysiłek w zakresie rozwoju swego szkolnictwa. Wysiłek ten był w znacznej mierze reakcją na przeszkody jemu stawiane w okresie użarżnienia, to też w tych prowincjach, gdzie szkolnictwo spotykało najwięcej przeszkód, ze strony zaborczego tam była najznaczniejsza reakcja i nastąpił największy ilościowy wzrost ilości zakładów naukowych wszelkiego typu, oraz uczących się mamy w naszych województwach wschodnich. Liczba uczących się w szkołach powszechnych zwiększyła się przeszło dwukrotnie na terenie trzech województw: Wileńskiego, Nowogródzkiego i Poleskiego, liczba szkół średnich, ogólnokształcących zwiększyła się przeszło dwa i pół razy w porównaniu z czasem przedwojennym. Wytwarza się dysproporcja między ilością inteligencji i półinteligencji, a siłami produkcyjnymi kraju. Ta dysproporcja istnieje i w innych naszych dzielnicach. Szkoła średnia ogólnokształcąca przyczynia się wprawdzie w pewnej mierze do podniesienia sił produkcyjnych kraju, lecz nadmiernie uprzedzając jego rozwój gospodarczy, wpływa na wzmocnienie antagonizmów narodowych w państwie, posiadającym znaczny procent mniejszości narodowej.

Ostatnimi czasy daje się zauważyć zwrot od ilościowego do jakościowego stanu naszego szkolnictwa i następuje pewne, samorzutne przystosowanie się ilości uczących się w szkołach średnich do struktury gospodarczej kraju, jakkolwiek świadomej polityki szkolnej w tym kierunku było bardzo niewiele.

Rzecz charakterystyczna, od 1922 — 1923 roku do 1928 — 29 r., jakkolwiek liczba szkół średnich ogólnokształcących wzrosła z 762 do 777, ilość uczących się w tych szkołach spadła z 227000 do 209000, czyli zmniejszyła się o 18 tysięcy.

Co się tyczy szkół powszechnych, to do 1931 roku, roku redukcji, wywołanych ciężkim stanem finansowym kraju, wzrastała ilość nauczycieli, oraz ilość oddziałów szkół powszechnych. Od 1922 — 23 r. do 1929 — 30 r. liczba nauczycieli szkół powszechnych wzrosła od 57627 do 70485, przyczem w roku 1922 — 1923 kwalifikowanych nauczycieli było 34668 t.j. około 60 proc., to w 1929 — 30 liczba kwalifikowanych wynosiła 70368 czyli około 99 proc. Poniższa tabela przedstawia stan szkolnictwa powszechnego w miastach i na wsi:

	Miasta	Wsie
1922—23	2704	24680
Szkół		
1929—30	2959	23580
1922—23	21676	40327
Nauczycieli		
1929—30	25769	48397
1922—23	86224	2346110
Uczniów		
1929—30	968072	2723667

Widzimy znaczną różnicę ilościowego stosunku nauczycieli do szkół na wsi i w miastach. Na wsi na szkołę przypadło przed kilkoma laty mniej, niż 2 nauczycieli, obecnie przypada 2 nauczycieli z małym ułamkiem. W miastach na szkołę mamy obecnie 8 nauczycieli.

Władze szkolne bynajmniej nie miały zamiaru upośledzania wsi, lecz stan materialny wsi przeciwdziałał należytej rozbudowie szkoły na wsi. Szkoła wiejska z natury rzeczy stoi niżej od szkoły miejskiej. Projekt rządowy reorganizacji szkolnictwa stawia za podstawę całego szkolnictwa szkołę

powszechną: ukończonych 6 oddziałów szkoły powszechnej umożliwia wstępowanie do szkół średnich. Otiż, gdzie szkoła posiada dwóch nauczycieli, tam nie może mieć 6 oddziałów. Jedna trzecia szkół powszechnych w miastach i ogromna większość szkół powszechnych na wsi nie posiada 6 oddziałów. Na ten fakt wskazywali przeciwnicy projektowanej reformy. Uznając wielką jej doniosłość i płodność w sprawie przekształcenia wyższych klas gimnazjalnych, wytworzenia liceów i szkół zawodowych, uznajemy za najstabszą jej stronę budowania średniego szkolnictwa na podstawie szkół powszechnych.

W szkołach powszechnych kształci się obecnie 3,7 miliona uczniów, w szkołach średnich 209 tysięcy, czyli 18 razy mniej. I na 20 uczniów szkół powszechnych przechodzi do szkół średnich. Czy nie należy układać program, nadawca charakter szkoły powszechnej ze względu na tych 19 nie idących do szkół średnich; a dostosowywać do potrzeb tego 20-tego, który ma się kształcić w gimnazjum. Z natury rzeczy program będzie dostosowany do potrzeb tych 19, a przez to, że będzie przygotowywał do szkół średnich.

Szkoła powszechna, mająca na celu dawanie zakończonego wykształcenia, będzie uczyła tych przedmiotów, które potem tylko w szerszym zakresie będą uczone w gimnazjum. Odbiera to urok nowości, większe zainteresowanie i maruje nieprodukcji dużo czasu. Mam tu na myśli historję, geografję, naukę o Polsce.

Projektowana reforma szkolnictwa w głównych zarysach przypomina mi plan szkolnictwa Stanów Zjednoczonych, z którym miałem sposobność zapoznać się w 1910 — 11 r. Szkolnictwo to nie dawało dobrych rezultatów. Podręczniki geografji i historii dla szkół publicznych, odpowiadających naszym powszechnym i dla szkół t. zw. wyższych, odpowiadających naszym średnim, były bardzo do siebie zbliżone i w szkołach średnich nie wzbudzały zainteresowania. Szkoła powszechna, czyli amerykańska public school, w niektórych stanach wprowadziła jak język nauczania niemiecki. Miało to znaczenie tylko dla dzieci niemieckich emigrantów. Naogół nie nauczano tego języka tam, gdzie go uczono. Najlepsze lata do przyswajania obcego języka to od 7 do 14 roku życia.

Dla skromniejszego zakresu wykształcenia, obcy język nie jest potrzebny, chyba na takim terenie mieszanym, jak nasz Śląsk, lub Pomorze, gdzie język niemiecki się zakorzenił, dziś nie przedstawia politycznego niebezpieczeństwa, a ma duże znaczenie gospodarcze. Tam wobec osłuchania się z tym językiem w szkole powszechnej może dać rezultaty. Co do języków powieźdźiałbym: kto zna tylko język białoruski, lub małoruski, ten nie może zaspokoić nawet skromnych potrzeb umysłowych. Kto zna język polski, nie znając innych cywilizowanych języków, ten może być niezłym rzemieślnikiem, może elementarnie, technicznie, lub rolnicze wykształcenie, może wyrobić się uczuciowo i umysłowo przez literaturę polską, lecz nie może być w większym zakresie fachowcem, specjalistą w jakiegokolwiek bądź dziedzinie wiedzy. Stąd nauka języków w wielu wypadkach całkiem zbyteczna w szkole powszechnej, jest niezbędną w szkole średniej.

Istnieje duża różnica w rozwoju umysłowym dzieci sfer inteligentnych i sfer włościańsko-robotniczych. Dzieci

KONFERENCJA ROZBROJENIOWA W GENEWIE SILVA RERUM

HISZPANJA POPIERA MEMORANDUM POLSKI
GENEPA. PAT. — W debacie generalnej minister spraw zagranicznych Hiszpanji Zulueta wyraził wątpliwość, czy delegacja polska, wyrażając przekonanie, że konferencja uzna ich pewnych środków walki. Nie wojnę

OSWIADCZENIE DELEGATA DANI
GENEWA. PAT. — Minister spraw zagranicznych Danji Munch stwierdza, że zasada równości praw, której domaga się delegacja niemiecka, nie da się zrealizować. Delegat Danji uznaje, iż pewne państwa, znajdujące się w sytuacji specjalnej, nie mogą się zgodzić na redukcję swych zbrojeń. Propozycje

MIN. BENESZ PRZYMUJE PROJEKT FRANCUSKI
GENEWA. PAT. — Trzecim mówcą na piątkowej debacie generalnej był minister spraw zagranicznych Czechosłowacji Benesz. Czechosłowacja jest gotowa do uznania na razie ograniczenia zbrojeń, do przyjęcia kontroli zbrojeń, idącej dalej, niż projekt

NIEMIECKA PROPOZYCJA ROZBROJENIOWA
GENEWA. PAT. II. (tel. własny). Propozycja niemiecka w sprawie rozbrojenia zapowiedziana przez kanclerza Brueninga jest już gotowa i będzie złożona w poniedziałek lub wtorek przedyjm

gacji niemieckiej ambasador Nardoły przyczem ma on wygłosić przemówienie uzasadniające poszczególne punkty

Według pogłosek propozycja niemiecka nie zawiera konkretnego projektu konwencji natomiast ogranicza się do wyłożenia pewnego programu. Według tych samych pogłosek Niemcy mają odrzucić a limine wszelkie warunki polityczne jak wzmocnienie autorytetu Ligi Narodów, zastosowanie sankcji i t. p. Równocześnie Niemcy powołując się na fakt, że wielka siła zbrojna niemiecka w chwili podpisania traktatu w Wersalu zdołała przejść na minimalny stan pokojowy, sądzą że przejście innych państw na stopę rozbrojenia leży w granicach możliwości praktycznych.

Najbardziej sensacyjną częścią propozycji niemieckiej jest projekt zniesienia przez wszystkie państwa powszechnego obowiązku służby wojskowej oraz powszechny zakaz fabrykowania i używania wszelkiego rodzaju broni agresywnej tudzież zniesienie zasobów materiałów mobilizacyjnych.

Wielka manifestacja szaulisów w Kłajpedzie

KRÓLEWIEC, 12. II. (tel. własny). Do Kłajpedy został zwołany wielki zjazd szaulisów litewskich. Władze kolejowe oddały do dyspozycji szaulisów specjalne pociągi.

Według informacji jakie tu nadeszły ścignięto do Kłajpedy około 1500 szaulisów z samych powiatów granicznych z Polską. Szaulisów odwieziono specjalnymi pociągami do Kowna a stamtąd do Kłajpedy.

W Kłajpedzie panuje przekonanie, że wywoła to dalsze zaostrzenie w zatargu kłajpedzkim.

GWAŁTOWNE PROTESTY PRUS WSCHODNICH

KRÓLEWIEC, 12. II. (tel. wł.). Senat Uniwersytecki w Królewcu wystosował ostry protest do rządu Rzeszy i Ligi Narodów w sprawie wypadków w Kłajpedzie. W dniu dzisiejszym związek studentów uniwersytetu zorganizował wielki wiec protestacyjny na którym przemawiał członek Rady Państwa Freiherr von Gayl. Wskazywał na Heimatbund domaga się utworzenia komisji, której celem będzie zbadanie sytuacji w Kłajpedzie. Komisja ta winna żądać wycofania wojsk litewskich z terytorium Kłajpedy oraz rozwiązania związku szaulisów. 125 związków patriotycznych zorganizowanych w tak zw. Stadtbürgerchemeinschaft uchwaliło ostry protest przeciwko wypadkom w Kłajpedzie.

Ostpreussische Zeitung z dnia 11-go b. m. zamieściło artykuł wstępny o sła do Reichstagu von Freytag Loringhova poświęcony zatargowi w Kłajpedzie. Według autora artykułu najważniejszym środkiem jakie winna Rzesza przedsięwziąć jest wydanie rozkazów Reichswehrze do marszu. Jest ona zdaniem von Freytag Loringhova dostatecznie silna aby wyrzucić Litwinów z Kłajpedy. Jako minimum rząd Rzeszy powinien przerwać stosunki dyplomatyczne z Kownem, odwołać swego posła wręczyć paszporty posłowi litewskiemu w Berlinie oraz zamknąć granicę dla towarów litewskich.

BERLIN, PAT. — Niemieckie koła wysuwają następujące postulaty:
1) unieważnienia wszystkich ostatnich za rządzeń rządu litewskiego w Kłajpedzie, 2) natychmiastowego usunięcia dyrektora, utworzonego przez Merkisa i ponownegowołania nowego, 3) osłownienia rządu litewskiego, zapewnijającego ściśle przestrzeżenie konwencji kłajpedzkiej i statutu kłajpedzkiego w przyszłości, 4) dymisji gubernatora Merkisa.

Staje temu na przeszkodzie obecne zubożenie inteligencji. Jednotle szkolnictwa t.j. budowanie szkoły powszechnej, jako fundamentu szkoły średniej, szkodzi nietylko sferom inteligentnym, lecz najbardziej szerokim warstwom ludowym, daje bowiem im szkołę nieprzystosowaną do ich potrzeb.

Przystosowanie szkoły powszechnej do potrzeb ludności wymaga odmiennego typu szkół na wsi i w miastach.

Szkoła wiejska nie może być zakładem fachowym, rolniczym, lecz winna dać odpowiednie nastawienie, rozbudzić zamiłowanie do rolnictwa, ogrodnictwa, hodowli. Nauczyciel tej szkoły winien mieć wykształcenie rolnicze, a przynajmniej przyrodnicze. Ma on wprowadzić do Polski swych uczniów przez wieś. Najlepszym pierwiastkiem, kwalifikującym się na nauczyciela wiejskiego, jest syn włościan, drobnego rolnika. Najzdolniejszych uczniów szkół powszechnych wiejskich należy drogą stypendiów, skierowywać do seminarjów nauczycielskich i te seminarja stwarzać nie w miastach, lecz na wsi, obok mniejszych szkół rolniczych.

Nauczyciel szkoły wiejskiej winien dać inne, przystosowane do warunków miasta, nastawienie swym uczniom. Omawianie rzemiosł, fabryk, zakładów przemysłowych musi być zadaniem szkoły wiejskiej. Seminarja dla nauczycieli szkół wiejskich, muszą być w miastach, muszą korzystać z pracowni i zbiorów szkół technicznych.

OSWIADCZENIE MIN. ZAUNIUSA
KOWNO, PAT. — Przed wyjazdem do Genewy minister Zaunius udzielił wywiadu przedstawicielom prasy. Doskonale zdaje sobie sprawę — oświadczył minister — że sytuacja litewska w Genewie będzie bardzo trudna, jestem jednak optymistą, gdyż wszystkie kroki rządu litewskiego, związane z usunięciem Boettchera, nie mogą być zakwalifikowane jako pogwałcenie prawa. Wzrost obfity materiał, który świadczy o bliskich stosunkach usuniętego prezesa dyrektariatu z rządem niemieckim. Należy prztem stwierdzić, że stosunki te godziły w suwerenność państwa litewskiego.

W podróży towarzyszy ministrowi Zauniusowi adwokat Robinson jako doradca prawny i znawca zagadnień mniejszościowych.

ANTYNIEMIECKI NASTRÓJ
KOWNO, PAT. — Nastroj antyniemiecki wśród ludności stale wzrasta, pomimo że cenzura zabroniła miejscowym pismom występować przeciwko Rzeszy Niemieckiej. Wśród polityków panuje przekonanie, że jeżeli Rada Ligi Narodów stwierdzi, iż posunięcia Merkisa były pogwałceniem prawa, to Merkis będzie odwołany, z tem jednakże zaoszczędzeniem, że Litwa pozbedzie się p. Boettchera, jako prezesa dyrektariatu. Poza tem oficjalne czynności katerycznej stwierdzają, że pogłoska, jakoby szauliści mają dokonać przewrotu w Kłajpedzie, nie odpowiada prawdzie.

NIE WILNO — ALE KŁAJPEDA
BERLIN, PAT. — Jak donosi prasa niemiecka, święto niepodległości Litwy w dniu 16 lutego obchodzone będzie tym razem nie pod hasłem oswobodzenia Wilna, lecz pod hasłem oswobodzenia Kłajpedy.

Chcą uczynić szkołę powszechną podstawą szkolnictwa średniego, projekt podnosi cenzus naukowy nauczycieli szkół powszechnych: muszą oni ukończyć gimnazjum i przejść 2-letnie kursy pedagogiczne. Będziemy więc mieli za lat kilka nauczycieli o większym poziomie, w każdym razie poziomie ich pod względem naukowym będzie niższy od poziomu naukowego i umysłowego szkół średnich, posiadających uniwersyteckie wykształcenie. Będzie więc mniej przystosowane do potrzeb dzieci inteligentnych, nie będzie przystosowane do potrzeb wsi i miast. Tworzymy szablon.

Inne pierwiastki zapowiedzianej reformy, jak jednolitość szkoły średniej i specjalizacja studiów po ukończeniu 5-ciu klas gimnazjalnych nowego typu, uważamy za wskazane, o czem pomówimy w następnym artykule.

Władysław Studnicki.

MICHAŁ BOBRZYŃSKI HONOROWYM PROFESOREM UNIW. JAGIELLOŃSKIEGO
Ministerstwo W. R. i O. P. zatwierdziło obecnie uchwałę Wydziału prawa i senatu U. J., powziętą jeszcze zeszłego roku, mocą której Michał Bobrzyński zamianowany został profesorem honorowym U. J. Motywem dla tej nominacji było ukończenie przez niego 111 tomu „Dziejów Polski w zarysie”, doprowadzonych obecnie do r. 1923. Dzieło to, będące chlubą polskiej nauki, wywarło w społeczeństwie ogromny wpływ na ukształtowanie i rozwój państwa polskiego i o jego dziejach i długo jeszcze wywierać będzie — a tem samem będzie zawsze chlubą Uniwersytetu Jagiellońskiego, z którego katedry wielki uczyony przez lat kilkadziesiąt nauczał. Ponieważ prof. Bobrzyński posiada już godność doktora honoris causa (nadaną mu w r. 1900 przez Wydział Filozof.), przeto jako jedyna forma wyróżnienia mu swojej wdzięczności i czci, pozostawało obecnie nadanie mu godności profesora honorowego. Odpowiednie pismo, zawiadamiające prof. Bobrzyńskiego o tem odznaczeniu, zostało do niego wysłane zaraz po powzięciu uchwały.

ORGANIZACJA, KTÓRĄ NALEŻY OTOCZYĆ TROSKLIWĄ OPIEKĄ

Są w Wilnie, jak zresztą i na świecie całym, takie ciche, skromne organizacje, o których przeciętny śmiertelnik dowiaduje się przypadkowo, choć wciąż się styka z nimi i które przy bliższym poznaniu imponują ogromem dokonanego wysiłku.

Do organizacji w Wilnie, z których nasze miasto może być dumne, należy ta, która obsługuje wielkie rzesze kształcącej się młodzieży i od 12-tu lat prowadzi cichą, a jakże wydatną pracę — Biblioteka i czytelnia im. Tomasza Zana.

Kto nie słyszał tej nazwy? i kto poza młodzieżą, korzystającą z jej usług, jak pracuje i rozwija się ta, niezmiernie ważna placówka?

Zorganizowana w roku 1920 jako Koło Polskiej Macierzy Szkolnej Biblioteka im. Tomasza Zana od razu wykazała wielką żywotność i zaczęła pędzić się rozwijać.

Zadaniem jej było i jest, obsługiwanie młodzieży szkolnej i osób dokształcających się.

W tym celu Biblioteka posiada wielką ilość podręczników, oraz bogaty dział literatury naukowej, z których mogą korzystać wszyscy bez wyjątku.

Biblioteka, znajdująca się obecnie na W. Pohulance 14 — 15, posiada szereg pokoi, w których może pracować młodzież — osobno chłopcy i dziewczęta.

Niektóre dzieci, mające nieodpowiednie warunki w domu stale przychodzą do czytelnicy w celu odrabiania lekcji. Biblioteka jest otwarta od godziny 10 rano (zrana przychodzi młodzież ucząca się na kursach wieczorowych) do godz. 8 wiecz. Personal zaś biblioteki składa się zaledwie z czterech osób, zatrudnionych po dwie na zmianę. Frekwencja średnia wynosi dziennie po 120 osób.

W roku 1930 — 31 Biblioteka obsłużyła 3655 czytelników, który 35148 razy odwiedziła Bibliotekę i skorzystała z 74268 książek!

Te cyfry są tak wymowne, iż nie wymagają żadnych komentarzy! Jeżeli chodzi o procentowy stosunek odwiedzin w r. 1930 — 31 wypadła on w sposób następujący:

57 proc. młodzieży szkolnej (pryma gimnazjum im. Zygmunta Augusta — 163 osoby w ciągu roku).

17 proc. dorosłych różnych zawodów, z których jedna czwarta przypada na nauczycielstwo.

14 proc. młodzieży szkół wyższych. 12 proc. młodzieży z kursów maturalnych i dokształcających.

Czytelników chrześcijan w roku sprawozdawczym było: 3010, — żydów 645.

Z ogólnej ilości wydanych w ciągu roku 74268 książek, na książki naukowe przypada ilość 56311, z literatury pięknej 17080, książek dla dzieci 877. I znowu wymowa cyfr jest wielka.

Księgozbiór na dzień 31-III 1931 r. przedstawiał się następująco:

Książek naukowych — 7307
Powieści, poezji i dramatów 2468
Literatury dla dzieci 581

Razem 10356

Niestrudzona, pełna inicjatywy i ofiarności kierowniczką Biblioteki jest p. Ludwika Ruszczykówna. Prezesem Biblioteki przez cały czas jest X. Stanisław Miłkowski.

Doskonale się rozwijająca i przerastająca inne koła Macierzy Szkolnej Biblioteka im. Tomasza Zana w roku obecnym zaczęła przeżywać kryzys ze względu na brak mocnych podstaw finansowych. To też w porozumieniu z centralą Macierzy postanowiono prze-

WRAŻENIA Z ŁOTWY

(od specjalnego korespondenta)

III.

RUCH GRANICZNY. REWIZJE CELNE. TRUDNOŚCI WALUTOWE. STOLICA ŁOTWY. KRYZYS EKONOMI CZYNY. POD ZNAKIEM OPERETKI. WYJĄTKOWA FREKWENCJA. KOMEDIA MUZYCZNA. SZUKANIE NOWYCH DRÓG SCENICZNYCH. TEATR W RYDZE. WIERSZ MŁODEJ POETKI.

Ruch pasażerski w kierunku Łotwy — minimalny. W całym pociągu, zdążającym do Zengale, zaledwie trzy osoby przekracza granicę.

Lotewski urząd celny z wielką gorliwością bada zawartość waliz podróżnych.

Fukcji rewidenta pełni niewiasta, w otoczeniu pięciu umundurowanych urzędników.

Po dokonaniu rewizji celnej następuje badanie pasażerów, ile przewożą pieniędzy i w jakiej walucie.

Po stwierdzeniu norm, przekraczających przepisy walutowe, uzyskuje się odnośne zaświadczenie, umożliwiające przewiezienie w drodze powrotnej takiejże sumy.

Zaznaczyć należy, że ostatnie zarządzenie władz łotewskich zezwalają na wywieżenie z granic państwa każde razowo zaledwie 50 łatów.

prować reorganizację instytucji w ten sposób, że Biblioteka przestanie być Kołem Macierzy, stanie się natomiast własnością nowozakładanego Towarzystwa Pomocy w Samokształceniu im. Tomasza Zana.

Obecnie Komisja Organizacyjna nowego Towarzystwa z X. St. Miłkowskim na czele załatwia formalności, związane z zatwierdzeniem statutu i ukonstytuowaniem się nowych władz.

Nowe Towarzystwo, przyjmujące pod swoją opiekę tak zasłużoną i sympatyczną placówkę, powinno spotkać się z poparciem społeczeństwa. Praca już dokonana przez Bibliotekę im. T. Zana jest tak poważna, plany na przyszłość są tak wielkie, iż trzeba dołożyć wszelkich wysiłków, aby zapewnić Bibliotekę jak najwspanialszy rozwój.

Niech więc każdy dobrze się zastanowi nad olbrzymim znaczeniem podobnej instytucji i pośpieszy z ofiarą w gotówce lub w książkach.

w. ch.

Szkoły zawodowe w Polsce

JEDNOMYSLNE PRZYJĘCIE PROJEKTU RZĄDOWEGO

WARSZAWA, PAT. — Komisja oświata w Sejmie w nieprzerwanym toku odbywa codzienne posiedzenia, poświęcone projektowi ustawy o szkolnictwie polskim. Obszerniejsza dyskusja rozwinęła się przy artykułach dotyczących reformy szkolnictwa średniego ogólnokształcącego.

Po wyjaśnieniu referenta komisja, przyjąwszy drobne poprawki pos. Sommersteina z Kola Zyd. i pos. Kecha z Kl. Nar., uchwaliła większością 18 głosów reformę szkolnictwa średniego według projektu rządowego.

W dalszym ciągu komisja przystąpiła do debaty nad artykułami, dotyczącymi szkolnictwa zawodowego. Po przemówieniu referenta pos. Smulikowskiego, zabierającego w dyskusji głos wszyscy mówcy, bez różnic klubów, wyrażili się z uznaniem o tej części projektu.

Znaczenie tej części ustawy polega na dopuszczeniu największej masy młodzieży wiejskiej do szkół zawodowych i nadania im charakteru bezpośrednio praktycznego. Szkoły zawodowe stopnia gimnazjalnego będą miały na celu kształcić nie techników i pracowników handlowych, a nawet kierowników mniejszych przedsiębiorstw. Szkoły zawodowe typu licealnego będą wychowywać pracowników większych instytucji handlowych, czy technicznych o wyższym, bardziej skomplikowanym aparacie. Komisja wszystkie artykuły o szkolnictwie zawodowym, według projektu rządowego, przyjęła z drobnymi poprawkami.

Ustawa o spłacie zaległych podatków

WARSZAWA, 12. 11. (tel. własny). Projekt ustawy o spłacie zaległości podatkowych uchwalony na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów zawiera ramowe upoważnienie dla Ministra Skarbu do wydawania odpowiednich zarządzeń zmierzających do odroczenia bądź częściowego umorzenia za-

leżących podatków jak też zmniejszenia lub umorzenia kar za zwłokę odsetek za odroczenia oraz kosztów egzekucyjnych. Projekt tej ustawy wpłynął do Sejmu i będzie załatwiony w najbliższym czasie.

40 pancerników japońskich w Szanghaju

JAK SIĘ TWORZY PAŃSTWO MONGOLSKO - MANDZUJSKIE

MOSKWA, (Pat.) Według otrzymanych tu wiadomości, Japonia skoncentrowała w Szanghaju 40

okrętów, w tej liczbie kilka większych krążowników i kontrtorpedowców.

KONCENTRACJA WOJSK CHIŃSKICH

MOSKWA, (Pat.) Do Szanghaju przybyła z Nankinu wojskowa eskadra chińska w składzie 20 samolotów. Eskadra ma wspólnie z 19-tą armją kantońską, broniącą w Szanghaju.

MOSKWA, (Pat.) Jak donosi z Szanghaju, gen. Czang-Kai-Szek

zaządał od dowódcy wojsk chińskich w Szanghaju, aby natychmiast zaprzestali działań wojennych i przystąpili do uregulowania incydentu w drodze bezpośrednich pertraktacji. Po poleceniu to dowódca chiński miał odpowiedzieć odmownie.

Nadzwyczajne zgromadzenie Rady Ligi

GENEWA, PAT. — Komitet 12-tu odbył w dniu 12 lutego dwugodzinne naradę w sprawie żądania Chin zwolnienia Zgromadzenia. Zwolnienie Zgromadzenia jest o tyle ułatwione, że ze względu na konferencję rozbrojeniową przebywającą obecnie w Genewie delegacje wszystkich członków Ligi, wystarczy więc, by otrzymały one pełnomocnictwa do zasiadania także w Zgromadzeniu. Zgromadzenie różniło się od konferencji tylko tem, że nie braliby w niem udziału delegacji państw, nie będących członkami Ligi. Byłby to pierwszy wypadek od powstania Ligi,

ż na żądanie jednego z członków Ligi zwołanoby nadzwyczajne Zgromadzenie. Jedyne nadzwyczajne Zgromadzenie, jakie dotąd miało miejsce, zwołane było w roku 1926 dla przyjęcia Niemiec do Ligi.

O naradzie tej nie został wydany żaden komunikat. Jednakże jak słychać członkowie Rady doszli do przekonania, iż nie mogą nie uczynić zadość życzeniu delegacji chińskiej, przyczem jednak Rada pozostawi tej delegacji całą odpowiedzialność za tę inicjatywę.

Straszliwa nędza w Ameryce

LONDYN, PAT. — „Dajly Telegraph” w piśmie swego korespondenta nowojorskiego donosi o straszliwej nędzy, jaka panuje obecnie w Ameryce. Liczba bezrobotnych jest nieustajna, ale wynosić ma od 8 do 12 milionów. Wiele milionów ludzi kompletnie umiera z głodu i na ulicach Nowego Yorku widzi się tłumy żebraków. Na środku ulic umieszczane są baraki, w których biedacy mogą się grzać wobec panujących ostrych mrozów.

W Senacie czynione są próby przeprowadzenia ustawy o zasiłkach dla bezrobotnych w wysokości 75 milionów funtów szterlingów.

Sen. Borah w wywiadzie oświadczył, że wątpi, aby w czasie wielkiej wojny panowała taka nędza i taka rozpacz, jak obecnie w Ameryce. Sytuacja, według niego, osiągnęła swój szczyt. Przemysł jest po większej części sparaliżowany, finansowa struktura kraju zagrożona, zaufanie zniszczone, a w całym kraju panuje nastroj histeryj. Jako rezultaty tej sytuacji — zakończył Borah — mogą się przestępstwa i gwałty, a fala niezadowolenia i niepokoju społecznego wzrasta w całym kraju.

Rekord złota

PARYŻ, PAT. Bank Francuski osiągnął nowy rekord: wpływ złota wzrósł się w ciągu niespełna tygodnia o 938 milionów fr. i wyraża się w ogólnej sumie 72 miliard, 563 miliony, 82 tys.

971 fr. Wobec tego pokrycie obiegu banknotów wyłącznie złotem wyraża się cyfrą dotychczas nigdy nie notowaną, a mianowicie — 65,25 proc.

Hiszpanji. Jest to szeroko rozpowszechniony sposób, jakim się posługują, za zabezpieczając częstokroć los swych rodzin, zainicjujących poza granicami państwa.

Stolica państwa łotewskiego — Ryga, — prezentuje się, nadwyraz dodatnio.

Urzędowego, 17 tysięcy. — Kryzys ogólnoswiatowy nie odczuwa się tu w takim stopniu, jak w innych państwach Europy.

W pierwszorzędnych sklepach i kooperatywach obserwowane można wielki ruch handlowy. Ceny jednak, w stosunku do naszych są większe, prawie

„Ptak” Szanajewskiego na scenie Teatru Polskiego na Łotwie.

Ruch w mieście ożywiony, ze względu na znaczne skupienie ludności, której liczba przekracza obecnie 450 tys. osób.

W tej sumie Polaków, według spisu

Teatry w Rydze cieszą się wybitnym powodzeniem.

Zaznaczyć należy, że w trzech teatrach: nacjonalnej operze, łotewskim teatrze artystycznym i rosyjskim teatrze, królują niepodzielnie operetka:

Rekord powodzenia odnotował teatr artystyczny, wystawiając „Domek 3-ch dziewcząt” Szuberta. Operetka ta wytrzymała przeszło 170 przedstawień, osiągając niebywałą frekwencję 100 tysięcy osób.

Komedia muzyczna Benatzkiego „Moja siostra i ja”, której premiera odbyła się w Teatrze Artystycznym w końcu grudnia roku ubiegłego, grana była dotychczas 27 razy przy frekwencji 15000 widzów.

Dyrektor Teatru Artystycznego p. E. Smilg's, tak tłumaczy ten, bądź co bądź niepospolity objaw, zalania prawie wszystkich scen utworami operetkowymi.

„Komedia muzyczna w obecnym czasie najwięcej się zbliża do syntetycznego ujęcia sztuki teatralnej. Dla osiągnięcia całokształtu wrażeń artystycznych, niezbędne są: muzyka, śpiew i tańce, a raczej zharmonizowane ruchy rytmiczne, połączone z plastyką”.

„Przy wystawieniu komedii muzycznej, stosujemy system przygotowania takiej, jaki zazwyczaj u nas towarzyszy pracom przy realizacji utworów poważniejszych”.

Ze względu na normalne stosunki handlowe z Rosją sowiecką, cały szereg sklepów ekspeduje na żądanie — przesyłki żywnościowe do „Z.S.S.R.

Advertisement for the book 'MYŚL W OBCEGACH' (Thoughts in Foreign Lands) by Stanisława Mackiewicz. The ad includes the title, author, publisher 'Księgarnia Św. Wojciecha' in Wilno, Poznań, Warszawa, and Lublin, and the price 'Cena zł. 5.' It also mentions a main distributor 'SKŁAD GŁÓWNY' and a first edition release date of 24th March.

Advertisement for the 24th State Lottery (24 LOTERJA PAŃSTWOWA 4 KLASA 1-szy dzień). It lists various prize amounts and winning numbers, such as 'W pierwszym dniu ciągnięcia 4 klasy 24-iej polskiej loterii państwowej wylosowano następujące wygrane: 100 000 zł na Nr. 157984'.

Advertisement for the main State Lottery (GŁÓWNIejsza Wygrana). It lists the winning number 'WARSZAWA, PAT. — Dzisiaj w drugim dniu ciągnięcia Państwowej Loterii Klasowej głównej wygrane padły na następujące numery: 30 tys. zł. na Nr 129,269, 2 tys. zł. na Nr 135,397, — 600 zł. na Nr 142,872.'

„Komedja muzyczna wymaga nadzwyczajnej dokładności w reżyserji i wystawie, jak również wielkiej pomysłowości w układzie sytuacji. W komedji muzycznej uwzględniamy nie tylko humor i werwę, lecz i sentymentalizm, podkreślając jednocześnie sceny nastrojowe, oraz momenty psychologiczne.”

KRONIKA

wileńska

SOBOTA
Dziś 13
Grzegorz
jutro
Walentego

Wschód słońca g. 7.26
Zachód słońca g. 17.03

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologicznego U.S.B. w Wilnie.

Z dnia 12 lutego 1932 roku.
Ciepłota średnia: 760.
Temperatura średnia: —8.
Temperatura najwyższa: —6.
Temperatura najniższa: —9.
Opad w mm.: 0,3.
Wiatr: półn.
Tendencja: stan stały, potem lekko spada.

MIEJSKA

Zniżenie podatku hotelowego. — W wyniku dłuższych rozmów z hotelarzami, magistrat zgodził się obniżyć stawkę podatku pobieranego od hoteli o 15 procent. Dotyczy to hoteli mniejszych, trzeciej kategorii.

Sprawa jezdni. — Jakiego rodzaju będzie nawierzchnia jezdni w mieście, nie zostało jeszcze ustalone. Wprawdzie magistrat skłania się ku asfaltowi, niemniej jednak przed powzięciem ostatecznej decyzji postanowił zasięgnąć opinii zagranicy, co do trwałości poszczególnych nawierzchni.

Bezrobotni pracownicy umysłowi winni wiedzieć, że po wyczerpaniu 9 miesięcy

DLACZEGO?

Liczni nasi czytelnicy zwracają się do nas z zapytaniem, dlaczego „Radio Wileńskie” nie zawiadomiło w swych komunikatach programowych, że w dniu 12 bm, przed południem była transmitowana uroczysta Msza św. z Bazyliki św. Piotra i Pawła w Rzymie i błogosławieństwo Ojca św. z okazji 10-lecia rządów Piusa XI-go.

Wskutek tego audycja ta była słyszana przez nieliczne grono radiostuchaczy, którzy przypakowano w momencie transmisji podnieśli słuchawkę.

Może Dyrekcja Radia wyjaśni tę sprawę interesującą szerokie rzesze katolickie?

NOWE ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE KAUJCZY

Sprawa kaucyj, pobieranych od pracowników angażowanych do różnych przedsiębiorstw, oddawana już wymagała unormowania. System pobierania kaucyj, słuszny zupełnie w wielu wypadkach, miał też złą stronę, że umożliwia nadużycia, których ilość wzrastała proporcjonalnie do wzrostu bezrobocia, a więc konkurencji w daleko bywającej posad.

Nieraz czytaliśmy o ujawnieniu efemerycznych przedsiębiorstw, powstałych jedynie przy pomocy lub wręcz tylko dla zdobycia kaucyj. Osadzenie w areszcie tego czy innego oszust — kombinatora nie odstraszało innych świadomych tego, że... na nasz wiek duraków chwalił.

Interwencje zainteresowanych związków i organizacji zostały przez władze uwzględnione i w najbliższych dniach ukaze się rozporządzenie, normujące sprawę kaucyj. — Przewiduje ono, że kaucje mogą być pobierane jedynie od pracowników, którzy po przyjęciu do pracy będą operowali kapitałami przedsiębiorstwa, a więc od od tych, z których działalności związane jest ryzyko materialne przedsiębiorstwa. Pozatem rozporządzenie zabroni używania kaucyj jako kapitału zakładowego czy obrotowego. Kaucje, wpłacone przez pracownika, muszą być złożone do banku, w gotówce lub papierach procentowych, przyczem procent odbierać będą pracownicy.

Przedsiębiorca będzie mógł naruszyć kaucję tylko w razie popełnienia przez pracownika defraudacji, i to tylko na mocy wyroku sądownego.

Rozporządzenie omiawiające przerwie pałom nadużyć kaucyjnych. (t.)

W dniu 5-tej rocznicy Zespołowi Teatru Polskiego w Łotwie

Dziś, gdy 5-ta rocznica Waszej pracy miją, Kiedy szczerą radością błysną oczy Was, — Po promienne natchnienia duch się w niebo wzbija, Zeby wonną wianką paść u Waszych bram...

Szczęść Was, Boże, a pełno, w pracy i rozwoju. Szczęść za uśmiech, co naszą wprawogadał twarz. Za te chwile beztroski, boście w nich grą stworz. Od szaryziny ku słońcu duch wznosił nasz!

Szczęść, że polską kulturę, że ojczystą mowę Nauczyliście poznać i ukochać ją, Do najsłodszych zakątków szedły tchnienia zdrowe, Boście wszędzie serdecznie nieśli duszę swą —

Dziś, gdy 5-ta rocznica Waszej pracy miją, Tak mi miło życzenia swoje złożyć Wam, Rozdzwoniony głos serca w nieba szczyt się wzbija, Most tęczyowy z błękitu tka do Waszych bram —

Po nim biali aniele zejdą z lutni swemi, By Wam dzisiaj coś w darze z swej twórczości dać, Zeby wszelkie przykrości siodłali tu na ziemi, Byście mogli wysoko nad medolą stać!

Szczęść Wam, Boże! Niech nadal Wasza praca złota Na wyżyny się wspina, kwitnie jako maj; — Z takim szczerem przejęciem swą wianką plotę, Graj mi duchu natchniony, z całej mocy graj! —

Ś. p. Józef Łubiakowski

Są jednostki w społeczności ludzkiej, które odchodząc od doczesnego życia, wywołują wśród żyjących nie tylko żal, lecz cień żraży i wyrzutu. Żyjemy w potęgającej się ubożźnie duchowej, w zaniku powolnym uczucia, dobroci i żaru serca, tego serca, które każdą martwą literę naszego ży-

sercem, ożywia krwią i żył nią, życiem tej postaci zarażając otoczenie. Mając głęboko wkorzenie poczucie obowiązku, nie go z tej drogi nigdy nie zwiódł, będąc zawsze najpierwszym w szeregu. Talent Jego rozwijał się jak kwiat polny, pełen wdzięku i świeżości

J. Łubiakowski w roli Stebełskiego w „Szubiec”.

cia, potrafi ogrzać, opromienić i rozjaśnić.

I gdy takie serce młode, rozwijające się dopiero a już gorące, pęka — gaśnie dla nas w tym szarym dniu życia znów jasny promień i ogarnia nas uczucie żalu, że serce to wzgardziło doczesnością. I jeżeli można w dniu żegnania zwłok ś. p. Józefa Łubiakowskiego kreślić słowa ostatniej Jego recenzji, zamknąć je musimy w określeniu: odeszła od nas Serce Artysty i człowieka.

Cichy, skromny z wiecznie żarzącymi się oczyma, z pogodnym uśmiechem na twarzy, rozciącał wokół siebie jakieś dziwne skupienie, spokój i pogodę. Teatr dla niego był celem i treścią w życiu — nie poza nim i wszystko dla niego. Każdą postać przenikał

szedł ku wielkim postaciom, które były Jego marzeniem „Judasz”, „Ryszard”. W życiu napozór był raczej samotnikiem, lecz gdzie życie to i otoczenie wymagało serca, tam sypał niem garściami, rozdawał i kołi, czuł na wszystkim, wrażliwy, dobrocią swych oczu dobroć serca swego okazywał.

Dziewięć lat pobytu Jego na Scenie nie zdobyło Mu może taniej reklamy, lecz wśród grona swych towarzyszy pracy zyskał najsilniejszy szacunek dla swego talentu, podziw dla człowieka, serdeczną miłość Kolegów.

Teatr Polski a wyjątkowo Teatr Wileński tracą w Nim wybitnego aktora o świetnej przyszłości, społeczeństwo aktorskie traci Serce-Człowieka.

Zastrzelenie strażnika sowieckiego

WILNO. — W pobliżu osady granicznej Turmany na odcinku Domaniowie (Iwieniec) w odległości 30 mtr. od granicy znaleziono trup strażnika sowieckiego z licznymi ranami na głowie. Strażnik ów został przez uciekinierów z terenu Rosji sowieckiej ciężko postrzelony i wskutek upływu krwi zmarł nie otrzymawszy z nikąd pomocy.

W związku z tem komendant sowieckiej straży interwenjował w KOP. celem zwolania konferencji granicznej, która odbyła się w dniu 11 bm.

Aresztowanie defraudanta

WILNO. — Poruszenie wśród personelu zarządu Kasy Stefczyka w Czerniowie, gminy slobodzkiej, wywołało aresztowanie rachmistrza i kasjera tejże kasy Wacława Trubowicza. Trubowicz jak ustalilo dochodzenie od pewnego czasu prowadził podejrzane kombinacje i tranzakcje ze zbożem i ziemiakami, które to transporty następnie sprzedawał z własnej ręki. Ostatnio Trubowicz

popelniał nadużycia przy zakupie wagonów ziemniaków dla kasy, narażając zarząd na znaczne straty. Przeprowadzona kontrola kasy ujawniła brak 1749 złotych. Dalsze dochożenie trwa. Defraudanta Trubowicza przekazano do dyspozycji sądu śledczego, który polecił go osadzić w więzieniu w Brasławiu.

CO GRAJĄ W KINACH?

Kino Miejskie — Kobieta na księżycu, Heljos — Ulani, ulani!... Hollywood — W szponach Czerezwiczki. Casino — On i jego siostra Pan — Sterowiec L. A. 3 Styliowy — Pod modrem niebem Argentyny.

WYPADKI I KRADZIEŻE

Samochód rozbił się. — Szofer, którego nazwiska narazie nie ustalono, prowadząc auto ciężarowe Nr 38412, należące do st. miejskiej Kółk. Państw. w Wilnie, na ul. Antokolskiej koło wieżniarsko wojskowego najechał na sanie, w których znajdował się Tatuł Jakob, zam. we wsi Fabjaniszki, gm. rzeszańskiej, pow. wil.-trockiego. Tatuł wypadł z sania i doznał ogólnego połuczenia śmi.

Arbohowe niebezpieczeństwo. — Wczoraj w dzień szofer Bucybski Jan (Rysia 22), prowadząc autobus firmy „Arbon” Nr 38491, na ul. Wileńskiej koło kościoła Sw. Katarzyny najechał na prywatne auto osobowe, którym kierował Pimonow Leonidas (Mickiewicz 22). Auto zostało nieznacznie uszkodzone. Wypadków w ludziach nie było.

Służąca — złodziejka. — Z mieszkania domu Nr 10, przy ul. Cichej, na szkole Ljowskiej Marij skradziono obrączkę złotą i 5 rb. złotem. Ustalono, że kradzieży tej dokonała służąca Ljowskiej Iwaszkiewiczowa na Apollonia, którą zatrzymano.

Pajeczkarz. — Na gorącym uczynku uśiłowania kradzieży bielejny ze strychu domu Nr 6, przy ul. Arsenalskiej, na szkole Sienkiewiczowej Marcelin został zatrzymana Korzenjowska Józefa (Małowa 22).

Zamachy samobójcze. Płotnik Mechama (Wilkomierska 62) w celu samobójczym wypija esencję octowej. W tym czasie dnia Matejko Michałowa, lat 63 (Starozłachurna 7) wypija spirytusu skażonego również w celu samobójczym. Obie desperatki pogotowie odwiezło do szpitala Słowackiego w stanie nierozgadającym życia.

Ofiara niechlujstwa stróżowskiego. — Niedźwiedźka Teofila, zam. w Brześciu n.-B. przechodząc ul. Radauska posłizgnęła się i padając złamała nogę. Pogotowie odwiezło

— „Hulla di Bulla” — w Lutni. — W niedzielę dnia 14 bm. o godzinie 4 pp. — huk śmiechu, bomba humoru — czyli „Hulla di Bulla”, bezkonkurencyjna farsa F. Arnolda i E. Bacha. Ceny miejsc propagandowe od 20 gr. do 2 zł.

— „Panna Maliczewska” — na Pohulanie. — W poniedziałek dnia 15 lutego, o godzinie 8 w. po raz ostatni sztuka G. Zapolskiej „Panna Maliczewska”, po cenach dostępnych dla najszerzych warstw od 20 gr. do 2 zł.

— „Hulla di Bulla” w Lutni. — Dnia 15 bm. w nadchodzący poniedziałek tanie przedstawienie arcykomediowej farsy „Hulla di Bulla”. Rekord śmiechu. Ceny miejsc propagandowe od 20 gr. do 20 zł.

W jaki sposób możesz obdarzyć swe dziecko najpraktyczniejszym upominkiem, a sobie najpewniej odłożyć kapitał? Nabywając w

P. K. O.

KSIAŻECZKĘ OSZCZĘDNOŚCIOWĄ

lub **DOWÓD OSZCZĘDNOŚCIOWY**

Na książeczkę oszczędnościową zwyczajną P. K. O. przyjmuje wkłady już od jednego złotego począwszy. Na książeczkę premijową, składając miesięcznie po 8 złotych, można wygrać **1000 złotych** przy kwartalnych losowaniach tych książeczek.

DOWODY OSZCZĘDNOŚCIOWE

można nabywać w P. K. O. i jej Oddziałach w odcinkach po 20, 50 i 100 złotych za jednorazową wpłatą. Po latach 10-ciu wartość tych dowodów podwaja się i wynosi 40, 100 i 200 złotych, które płatne są na każde żądanie. Dowody oszczędnościowe można w każdej chwili zamienić na gotówkę w P. K. O. i jej Oddziałach, otrzymując wpłacone pieniądze wraz z narosłymi odsetkami.

Jeżeli chcesz mieć ulokowaną gotówkę bezpiecznie i dysponować nią w sposób łatwy i praktyczny, pamiętaj o udogodnieniach **POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI.**

CENTRA: A: Warszawa, Jasna 9.
ODZIAŁY: Katowice, Kraków, Poznań, Łódź, Lwów, Wilno

Przed obchodem papieskim w Wilnie

Centralny Związek Chrześcijańskich Związków Zawodowych ze szkodami w dn. 14 lutego r. b. o godzinie 9-tj minut 30 rano (pauzalistaj) przy ul. M. Traubińskiej 1.

2) O godzinie 9-tj minut 45 rano poczty sztabdarowe Chrzesc. Zw. Zaw. udadzą się do Bazyliki na uroczyste nabożeństwo.

3) O godzinie 13-tj punktualnie odbędzie się Akademia w Sali Miejskiej.

Wystawa projektów pomników Adama Mickiewicza

W niedzielę dn. 14 b. m. o godz. 12 m. n. 30 w sali wystawowej Pałacu Reprezentacyjnego (wejście z prawej strony w głębi dziedzińca) otwarta będzie wystawa projektów pomnika Adama Mickiewicza w Wilnie, wykonanych przez artystów: Xawerogo Durkowskiego, Henryka Kunę, Antoniego Madeyskiego, Czesława Przybylskiego i Tadeusza Tołwińskiego (wejście na otwarcie wystawy za zaproszeniem).

Dla publiczności wystawa otwarta będzie w niedzielę dnia 14 b. m. od godz. 14 do godz. 18, a w dni następnego od g. dz. 10 do g. dz. 18.

Wstęp na rzecz budowy pomnika 1 zł, n. l. dziec. ucząca się 50 gr.

Konkurs filmowy „Casina“

Jak już zapowiadaliśmy, w początku przyszłego tygodnia odbędzie się głosowanie konkursowe na najlepszą produkcję rodzaj filmu i aktorów. Jutro zamieścimy dokładne warunki konkursu, wykaz nagród i t. p.

Dziś drukujemy przedostatni kupon na film czeski „On i jego siostra”. Tad. C.

NA FILM
„ON I JEGO SIOSTRA“
W DZIEWIĘĆ KINO
zniżkowy **„CASINO“**
ważny na dzień 13. II. 1932 r.

Z SĄDÓW Wilcze zęby

Nieletni przastępcy przed Sądem Okręgowym.

W dniu 15 go kwietnia ub. r. do P.P. w Wilnie zgłosił się obywatel Stanów Zjednoczonych Ameryki Południowej, W. Liniewicz i zamełował, o zaginięciu z mieszkania jego 100 dolarów.

Jak się okazało skradzenia tych pieniędzy dopuścił się jego siostrzeniec, 15-letni W. Hajkowski. Przesłuchany w charakterze podejznanego Hajkowski do winy się przyznał i wydał s. ych współwiników. Byli to: R. i J. Jerzy Serafinowicz, — koledy oskarżonego — już niejednokrotnie karani za podobne sprawy.

Na rozprawie, która się odbyła 15 dn. wczorajszym, Hajkowski, wyjaśnił, że do czynu namówili go koledy, oni też zabrali mu pieniądze w celu przechowania. Kategoycznie temu twierdzeniu zaprzeczyli współoskarżeni.

Przeprowadzone śledstwo sądowne zakończyło się wyrokiem sądu, który wyznaczył im wyrok na mocy którego Hajkowski został skazany na osadzenie w więzieniu na przeciąg 2 miesięcy, R. Serafinowicza na 5, a J. Serafinowicza na 9 miesięcy więzienia.

Wobec szczerego przyznania się Hajkowskiego do winy Sąd uznał za możliwe karę tą zawiesić na czasokres lat 3.

Niedźwiedźka do szpitala Kolejowego na Włocławskiej.

— Tajna gorzelnia. — Funkcjonariusze PP. we wsi Lewkowiszczyna gm. białejkiej w zabudowaniach Natalji Jarmokiewiczowej ujawnili zakonspirowaną gorzelnię. Jarmokiewiczowa od dłuższego już czasu prowadziła gorzelnię i dostarczała około 400 litrów samogonki miesięcznie dla całej gminy.

Jak mówią sąsiedzi, zarobiła ona na tem przeszło 3000 złotych i zamierzała zbudować nowy dom mieszkalny i stodołę.

— Zatrzymanie złodziejki. — Ze składu w dziedzińcu domu Zawalna 43 skradziono po zmanipulowaniu 20 kg. papieru kancelaryjnego, będącego własnością Borysa Lewina (Oszmiana). Kradzieży tej dokonała wodowódzka Wulf Flaun (Nowogródzka 52), którego zatrzymano wraz ze skradzionym papierem.

NA FILMOWEJ TAŚMIE

KOBIETA NA KSIĘŻYCU
Kino Miejskie.

Z okresu świętości „Ufy” niemieckiej przetrwał szereg dobrych filmów. Jednym z nich jest „Kobieta na księżycu” wzniesione na przez Kino Miejskie.

Fabula obrazu sięga do fantazji, niezbitym wprawdzie rozwiniętej i uzasadnionej, ale mimo to interesującej. Lot w rakiecie na księżyc jest dla niej wybitniejszą wyobraźnią pełną ciekawości. Wykonawcy: Greta Maurus i Willi Fritsch należą do elity aktorskiej „Ufy”. Najlepsze pod względem filmowym sceny na księżycu są miejscami zbyt naiwne, no ale to można darować. Tad. C.

Porwany z nad granicy

WILNO. — Na odcinku granicznym OI kienki w pobliżu zaścianka Kudzijski...

Ujawnienie nielegalnej broni

WILNO. — Na terenie powiatów województwa wileńskiego przeprowadzono rewizje w poszukiwaniu nielegalnej broni...

Skład bibuły komunistycznej

WILNO. — W dniu wczorajszym policja przeprowadziła rewizję we ws. Haniewo...

Samobójstwo podoficera

WILNO. — Wczoraj rano w koszarach 85 pp. w N. Wilejce popełnił samobójstwo sierżant z 2 kompanii Zastawa...

BRASLAW

Walny zjazd delegatów Federacji P. Z. O. O. W dniu 6 lutego 1932 roku w sali Domu Sportowego w Brasławiu...

SPORT

IMPREZY ZAPOWIEDZIANE

W niedziele będziemy mieli (nareszcie) pierwszą imprezę narciarską. Ciekawą...

Niewątpliwie tury sportowców podają na Belmont, gdzie rozpoczną się zawody...

Dla amatorów walk francuskich będzie w dniu 15 bm. mecz zapasniczy Bjalystok...

Dowiadujemy się też, że w finałowych rozgrywkach o puchar Polskiego Zw. Gier Sportowych...

DZIS FINAŁY MISTRZOSTW FING-PONGOWYCH

Dzisiaj o godz. 5 po poł. w sali klubu ZAKS (Zawalna 21) zakończony zostanie turniej...

Po zakończeniu rozgrywek przez Okr. Zw. kpt. Herhold wręczy zwycięzcom nagrody.

W zawodach biorą udział kolejno, tak jak wymieniliśmy klubów: Grabowiecki, Makiejewicz...

OTWARCIE SEZONU NARCIARSKIEGO

Dn. 14 bm. o godzinie 11 odbędzie się otwarcie sezonu narciarskiego w Wilnie...

a) Bieg na 10 km. indywidualny (od 1911 r. w dół), b) bieg na 6 km. indywidualny...

KINO W CZUDZYSŁOWIE

Tygodnik ilustrowany „Kino” kupuje wiele osób. Ma to jednakże na okazyj wydatować swoją listę...

Nieraz narzeka ten i ów na stare kawały w „Kinie” wycinane z kalendra...

Pomijamy już przekraczanie nazwisk aktorów filmowych i podawanie nie tych fotografii...

Ma „Kino” dobre ilustracje, prawda, ale to nie wystarczy. I jeszcze jedno. Cena „Kina”...

Wielki? Wprawdzie to są drobne szczegóły, ale świadczą one dobitnie o sposobie traktowania czytelnika.

Ma „Kino” dobre ilustracje, prawda, ale to nie wystarczy. I jeszcze jedno. Cena „Kina”...

KINO MIEJSKIE SALA MIEJSKA

„Kobieta na księżycu” Scenariusz Tea Harbon. Długość 4 400 metrów. Aktów 12.

Dźwiękowe Kino HELIOS

„Ułani, Ułani, Chłopcy” Pierwsza polska muzyczna komedia scenar. generała Wieniawy...

Dźwiękowe Kino HOLLYWOOD

„W szponach czczycyżajki” W rolach głównych Kay Johnson, Nell Hamilton.

Dźwiękowe Kino CASINO

„Pan” Ostatnie dni Najwspanialsze genialne arcydzieło o którym prasa światowa...

Od piątku tylko kilka dni. Najpotężniejsze arcydzieło filmowe wszystkich czasów

„Kobieta na księżycu”

Scenariusz Tea Harbon. Długość 4 400 metrów. Aktów 12. Koncertowa orkiestra pod batutą M. Sainckiego.

Ułani, Ułani, Chłopcy

Pierwsza polska muzyczna komedia scenar. generała Wieniawy Długoszewskiego. Muzyka W. Dana.

W szponach czczycyżajki

W rolach głównych Kay Johnson, Nell Hamilton. Nad program: Dźwiękowe atrakcje. Początek o godz. 2-jej.

Pan

Ostatnie dni Najwspanialsze genialne arcydzieło o którym prasa światowa...

Sterowiec L.A.3.

Przedtłwie dzieje wiecznej miłości, na której tle wykwitają najpiękniejsze cnoty ludzkie: bohaterstwo, imponująca odwaga...

JOHN LAWRENS

Promień Miłosierdzia

Przedewszystkiem zobaczyć się z miss Ebtway. Powiedzieć jej, co wiecie i to, co opowiedziałem wam.

— Ale, Pellingtonie!, — zawołał na wychodzącemu służącego, — Na przyszłość nie martw się z powodu „Promienia Miłosierdzia”...

Pellington znalazł Edytę w parku. Siedziała na trawie, z książką w ręku.

— Czuje się znacznie lepiej, panienko, i niebezpieczeństwo minęło. Martw się tylko, że musi leżeć.

— Ach! ten list, — załamała ręce zrozpaczona dziewczyna. — Ja zaraz wypytam gospodynię i postaram się do wiedzieć od niej, czy nie znalazła tego listu...

— W jakim pokoju? — W pokoju p. Woolvorta. Na progu zetknęłam się z p. Stordigem...

— Ale przecież miałaś rozkaz przy gotować łóżko? — D. C. N.)

— Tak, wyobrażam sobie, — uśmiechnęła się Edyta. — Ale co mieliście mi powiedzieć od p. Woolvorta?

— Bardzo to miło słyszeć, sir! — ucieszył się szczerze Pellington.

— Czuje się znacznie lepiej, panienko, i niebezpieczeństwo minęło. Martw się tylko, że musi leżeć.

— Ach! ten list, — załamała ręce zrozpaczona dziewczyna. — Ja zaraz wypytam gospodynię i postaram się do wiedzieć od niej, czy nie znalazła tego listu...

mięta, że położył list pod poduszkę. A może miał go w kieszeni i zgubił w parku?

— A gdzie panienska mogła go zgubić? — Pewnie w pałacu. Może w korytarzu.

— To niemożliwe. Gdyby znalazł ktoś ze służby, oddałby napewno już dawno.

— Trzeba jednak rozpytać gospodynię, Ja sam tem się zajmę, Pellingtonie, a wy róbcie to, co kazał p. Woolvort.

— Ta kobieta w czarnej sukni, chciała się naturalnie zobaczyć z kimś z gości. Wy łatwiej możecie wniknąć w to, co się w pałacu dzieje, Pellingtonie.

— Ta kobieta w czarnej sukni, chciała się naturalnie zobaczyć z kimś z gości. Wy łatwiej możecie wniknąć w to, co się w pałacu dzieje, Pellingtonie.

— Ta kobieta w czarnej sukni, chciała się naturalnie zobaczyć z kimś z gości. Wy łatwiej możecie wniknąć w to, co się w pałacu dzieje, Pellingtonie.

— Ta kobieta w czarnej sukni, chciała się naturalnie zobaczyć z kimś z gości. Wy łatwiej możecie wniknąć w to, co się w pałacu dzieje, Pellingtonie.

— Ta kobieta w czarnej sukni, chciała się naturalnie zobaczyć z kimś z gości. Wy łatwiej możecie wniknąć w to, co się w pałacu dzieje, Pellingtonie.

— Ta kobieta w czarnej sukni, chciała się naturalnie zobaczyć z kimś z gości. Wy łatwiej możecie wniknąć w to, co się w pałacu dzieje, Pellingtonie.

— Ta kobieta w czarnej sukni, chciała się naturalnie zobaczyć z kimś z gości. Wy łatwiej możecie wniknąć w to, co się w pałacu dzieje, Pellingtonie.

— Ta kobieta w czarnej sukni, chciała się naturalnie zobaczyć z kimś z gości. Wy łatwiej możecie wniknąć w to, co się w pałacu dzieje, Pellingtonie.

— Ta kobieta w czarnej sukni, chciała się naturalnie zobaczyć z kimś z gości. Wy łatwiej możecie wniknąć w to, co się w pałacu dzieje, Pellingtonie.

— Ta kobieta w czarnej sukni, chciała się naturalnie zobaczyć z kimś z gości. Wy łatwiej możecie wniknąć w to, co się w pałacu dzieje, Pellingtonie.

OGŁOSZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Wilnie IX rewiru K. Karmel tow zam. w Wilnie p. y ul. Gimnazjalnej 6—14 na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 23 lutego 9 2 roku...

OGŁOSZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Wilnie rewiru I-go, zamieszkały w Wilnie przy ul. Zakretowej 2, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że w dniu 15 lutego 1932 roku...

Lekarze Akuszerki

AKUSZERKA SMIAŁOWSKA przeprowadziła się ul. Garbarska 1 m. 16 róg Mickiewicz. Gabinet kosmetyczny, a także zmasażystki, pielęgnacji, wycięcia, brzośki, wypadanie włosów.

Dr. Med. Szyrwint

choroby weneryczne, skórne i mocropłciowe WIELKA 21, ed 9—113—8 skórne i mocropłciowe. W Z. P. 26 Wielka 19, od 9-113-7.

Kosmetyka

Udzielam lekcji tran uskiego niedrog i korepekcyj. Mickiewiczka 42 m. 11 tel. 794.

Gabinet Kosmetyki

Racjonalnej Kosmetyki Ięczniczej WILNO. Urzeń 7-ej klasy Gima. Państw. udziela ko epetycji i lano z wszystkich przedmiotów w odpowiednim do swoich k-alfikacyj zakreśie. Antokolska 8 a m. 2, od 3-jej do 4-jej.

Urode

Urode kobieca konserwacja, i ceny, dosko- m. 2, od 3-jej do 4-jej.

KUPNO i SPRZEDAŻ

Z powodu wyjazdu sprzedaje się 5-cio lampowe radio z 2-mi lampkami ekranowymi z aparatem anodowym i z głośnikiem Philipsa. Dzienna 30, m. 1, od 2—5-jej.

Kupie pianino lub fortepian

Oletry z wskazaniem firmy instrumentu i ceny składają w Administracji „Słowa” pod 28

Łguby

Przygotowywanie ze wszystkich przedmiotów do egzaminów w zakresie skóś średnich języki obce: francuski, niemiecki (konwersowana na mię Jana sacja) oraz łacina i B zeskiego zamieszka- grecki. Lekcji udziela- lego we wsi Łochow- ją rutynowani korepe- ce gm. Kobylnickiej torzy b. nauczyciele pow. postalskiego, — gmn. mag. filozofji i przez P. K. U. Posta- spec matematyki. Zgi, wy, unieważnia się, do Adm. „Słowa” pod „Matura”.

Skradzioną

księgi wojskowa ki, niemiecki (konwer- wana na mię Jana sacja) oraz łacina i B zeskiego zamieszka- grecki. Lekcji udziela- lego we wsi Łochow- ją rutynowani korepe- ce gm. Kobylnickiej torzy b. nauczyciele pow. postalskiego, — gmn. mag. filozofji i przez P. K. U. Posta- spec matematyki. Zgi, wy, unieważnia się, do Adm. „Słowa” pod „Matura”.